

**Fortegnelse over fremmed historisk litteratur
fra året 1895**

vedrørende Danmarks historie.

Ved M. Mackeprang.

I. Tidsskrifter.

Historisk Tidsskrift, udg. af den norske historiske Forening.
3. R. 3. Bd. 3. H. Kra. S. 379—462 + XXIII s.

Af indholdet fremhæves: A. E. Erichsen. Om den gamle Hamars beskrivelse. S. 379—96. — L. Daae. Om Historieskriveren „Theodricus Monachus“ og om Biskop Thore af Hamar. S. 397—411. — Smaastykker. A. E. E.: Papisten Herman Hansen. S. 429—31. A. E. E.: Familienavnet Pharo. S. 432—33.

Folkebladet. 1895. Kra. Folio.

Af indholdet fremhæves: Af Fyrdirektør Diriks efterladte Papirer. Nr. 15. (Begivenheder fra 1848.) — O. A. Øverland. En fyrtelig Nordkapsrejsende for 100 Aar siden. (Louis Philippe.) — H. Mathiesen. Nogle Kirker paa Hedemarken. Nr. 16.

Historisk tidsskrift, utg. af svenska historiska föreningen genom E. Hildebrand. 15. årg. Sthm.

Af indholdet fremhæves: H. Schück. De senaste undersökingarne rörande ynglingasagan. S. 39—88. — A. Kock. Om Ynglingar såsom namn på en svensk konungaätt. S. 157—70. — L. Stavenow. Sveriges politik vid tiden för Altona-kongressen 1686—1689. S. 171—207, 261—320. — E. Tegnér. Friherre Jakob Cederström och förberedelserna till 1809 års revolution. S. 229—260. — Konung Karl XII's sista egenhändiga bref. Mdl. af T. Westrin. S. 334—42. — Från fredsmötet 1645. Mdl. af E. Fries. S. 430—33. — E. Svensén. En historisk runsten. S. 433—35. (Ved Ny Larsker kirke på Bornholm.)

Ny illustrerad tidning. N. s. 16. årg. Sthm. Folio.

Af indholdet fremhæves: A. Arfwidsson. Konungamördaren Ribbing och hans moder. Hittils otryckta anteckningar af en af

grefve Ribbings väunner. Nr. 12—15. — L. Bergen. En f. d. skånsk ö. Nr. 24, 26, 28—29. (Bornholm.) — Vanas slot. Nr. 33. — H. Wieselgren. George Stephens.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 25. Bd. Kiel.

Af indholdet fremhaives: Eckermann. Die Eindeichungen auf Nordstrand und Pellworm. S. 118—160. — R. Hansen. Die eiderstedtischen Chronisten vor Peter Sax. S. 161—216. — Mittheilungen aus dem Archiv von Deutsch-Nienhof. Von P. v. Hedemann. S. 217—234. — E. Michelsen. Zwei Briefe aus der Zeit des nordischen Krieges. Ein Beitrag zur schleswigschen Kirchengeschichte. S. 235—52.

Zeitschrift des Vereins für Lübeckische Geschichte und Alterthumskunde. 7. Bd. 2. H. Lübeck. (S. 151—340.)

Af indholdet fremhaives: M. Hoffmann. Der Lübecker Bürgermeister Hinrich Rapesulver. S. 236—61. (Deltog i kampene mod Erik af Pommern.) — G. Curtius. Zwei Lübeckische Münzfunde. S. 328—40. (Også danske mønter.)

Beiträge zur Geschichte der Stadt Rostock. Hrsg. im Auftrage des Vereins für Rostocks Alterthümer von K. Koppmann. 5. H. Rostock. 125 s.

Af indholdet fremhaives: A. Hofmeister. Rostocks Anteil an den Kämpfen der Hansa gegen Waldemar IV. von Dänemark. S. 1—20. — K. Koppmann. Zur Geschichte der Lande Werle und Schwan. S. 21—28. — K. Koppmann. Von der Ober-Warnow. S. 29—39. (Begge med bidrag til Erik Menveds historie.)

Forschungen zur Brandenburgischen und Preussischen Geschichte. 8. Bd. Lpz.

Af indholdet fremhaives: Die Briefe der Kurfürstin Luise Henriette von Brandenburg an den Oberpräsidenten Otto v. Schwerin. Mitget. von F. Hirsch. S. 173—206. (Med Bidrag til krigsbegivenhederne 1658.) — Zehn Briefe des Feldmarschalls Blücher an den Oberpräsidenten Grafen Konrad Daniel von Blücher-Altona. Mitget. von A. Roeschen. S. 227—38. (Bl. a. med bidrag til begivenhederne i 1814.)

Globus. Hrsg. von R. Andre. 67.—68. Bd.

Af indholdet fremhaives: I 67. bd. M. Lehmann-Filhés. Isländischer Hexenspu� im 17. Jahrhundert. Nr. 1. — G. Jensen. Landverlust und Landgewinn an der schleswigschen Westküste. Nr. 12. — I 68. bd. C. Jensen. Aegir in der Sylter Sage. Nr. 13. — R. Hansen. Zur Geschichte der Besiedelung Dänemarks aus den Ortsnamen. Nr. 15.

Tidsskrift for Retsvidenskab, udg. af Bestyrelsen for den Stangske Stiftelse i Christiania. 8. Aarg. Chra.

Af indholdet fremhaives: L. M. B. Aubert. Nye Bidrag til Christian V.s Lovs Historie. S. 32—66. — V. A. Secher og A. Taranger. Nordisk Litteraturfortegnelse for 1894. S. 463—77. — J. Lassen. Hans Øllgaard. S. 533—34.

For Kirke og Kultur. Udg. af C. Bruun og F. Klaveness.
2. Bd. Kra.

Af indholdet fremhæves: O. Ahnfeldt. Om Grundtvigs Kirkespejl. S. 200—15. — L. Schröder. Frederikskirken i Kjøbenhavn. S. 237—41. — P. Heegaard. Poul Martin Møllers religiøse udvikling. S. 295—308. — S. H. Jensen. En søndag paa Island. S. 460—76, 525—40. — M. Skard. Grundtvig og Spencer som skolemænd. S. 549—57.

Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska föreningen. Årg. 1895. Sthm.

Af indholdet fremhæves: J. Clausen. Nogle breve fra Atterbom. S. 107—20. (Til C. Molbech.) — A. Lindgren. Till frågan om den nordiska folkvisans ursprung. S. 551—63.

Arkiv för nordisk filologi. Utg. genom A. Kock. 11. bd.
N. f. 7. bd. Lund.

Af indholdet fremhæves: F. Dyrlund. Tre ordforklaringer m. m. S. 33—63. („Hezlagh“, „hedning“, „räkning“.) — O. Nielsen. En bemærkning. S. 212. — E. H. Lind. Några anmärkningar om nordiska personnamn. S. 259—71.

Zeitschrift des Vereins für Volkskunde. Im Auftrag des Vereins hrsg. von K. Weinhold. 5. Jahrg. Berlin.

Af indholdet fremhæves: K. Maurer. Zur Volkskunde Islands. S. 98—100. — B. Kahle. Krankheitsbeschwörungen des Nordens. S. 194—99. — H. F. Fejiberg. Die Sage von dem Begräbnis König Erik Ejegods von Dänemark auf Cypern. S. 239—46.

II. Særskilt udgivne skrifter og afhandlinger.

Jahresberichte der Geschichtswissenschaft im Auftrage der Historischen Gesellschaft zu Berlin hrsg. von J. Jastrow. XVI. Jahrg. 1893. Berlin.

Dr. H. Schjøth behandler litteraturen om Danmark og Norge i III., 204—21; litteraturen om hertugdømmerne skyldes dr. Hofmeister fra Rostock (II, 380 ff.).

A. Potthast. *Bibliotheca historica medii aevi.* Wegweiser durch die Geschichtswerke des Europäischen Mittelalters bis 1500. 2. verbesserte u. vermehrte Aufl. Berlin. 1. Halbbd. (XLVII s. + s. 1—320.)

U. Chevalier. *Répertoire des sources historiques du moyen âge.* 2. Livr. Bully — Eucharistie. Paris. Sp. 529—1056. Sp. 855—62: Danemark.

- C. W. Skarstedt.* Phoenician colonization in Scandinavia. (The imperial Asiatic Quarterly Review 1895. July—octbr. S. 400—17.)
- C. Ritter.* Karl der Grosse und die Sachsen. II. Th. Dessau. 114 s.
- A. Sandström.* Nordens första storhetstid (omkring 800—1066). Sthm. 220 s. 1894.
- O. A. Øverland.* Vikingtog og Vinlandsfærder. Kra. 195 s.
- Thiele.* Island; dets Betydning for den germaniske oldtid. (Jahrbücher d. k. Akademie gemeinnützlicher Wissenschaften zu Erfurt. N. f. 20. H. 1894.)
- F. Duro.* La marina de Castilla desde su origen y pugna con la de Inglaterra hasta la refundición en la Armada española. Madrid. 382 s. + 161 tillæg. 1894.
Tillæg nr. 1 bringer hidtil utrykte efterretninger om Normanerne.
- C. de Boor.* Der Angriff der Rhos auf Byzanz. (Byzantinische Zeitschrift. 1895. S. 445—66.)
- Det Arnamagnæanske Haandsskrift 310 quarto. Saga Olafs konungs Tryggvasonar er ritad i Oddr munus. En gammel norsk bearbejdelse af Odd Snorresøns paa latin skrevne Saga om Kong Olaf Tryggvason. Udg. for det Norske Historiske Kildeskriftfond af *P. Groth.* Kra. LXXVIII + 156 s.
- Urkundenbuch der Stadt Braunschweig im Auftrage der Stadtbhörden hrsg. von *L. Haenselmann.* 2. Bd. 1. Abth. 1031—1299. Braunschweig. 225 s. 4°.
- O. Porrath.* Die Züge der Dänenkönige gegen Julin nach Saxo Grammatikus. Wollin. 2. Th. S. 3—15. 4°. Program.
- W. v. Giesebrecht.* Geschichte der deutschen Kaiserzeit. 6. Bd. Die letzten Zeiten Kaiser Friedrich des Rothbarts. Hrsg. von *B. v. Simson.* Lpz. XIII + 814 s.
- R. Nehlsen.* Ditmarsche Geschichte nach Quellen und Urkunden. Hmbg. XLVI + 639 s.
- E. Seraphim.* Geschichte Liv- Est- und Kurlands von der Aufsegelung des Landes bis zur Einverleibung in das russische Reich. Eine populäre Darstellung. 2. Bd. 1. Die Provinzialgeschichte bis zur Unterwerfung unter Russland.—2. *A. Seraphim.* Kurland unter den Herzögen. Reval. VI + 715 + 2 s.

M. Lindskog. Fältslagen vid Kungslena år 1208 och vid Fal-köping 1389. Sthm. 31 s.

I. Clausen. Pabst Honorius III (1216—27). Eine Monogra-phie. Bonn. VIII + 413 s.

Les registres de Grégoire IX. Recueil des bulles de ce pape publ. ou analysées d'après les manuscrits originaux du Va-tican par *L. Auvray*. 4.—5. fasc. Paris. (Sp. 530—1008.) 4°. [1232—34.]

Monumenta Germaniae historica. Epistolae saeculi XIII e re-gestis pontificum Romanorum selectae per *G. H. Pertz*. Ed. *C. Rodenberg*. T. III. Berolini. XXVIII + 807 S. 4°. [1250—68.]

Les registres d'Alexandre IV. Recueil des bulles de ce pape publ. ou analysées d'après les manuscrits originaux des ar-chives du Vatican par *B. de la Roncière*, *J. de Loyer* et *A. Coulon*. Fasc. 1.—2. Paris. (S. 1—256.) 4°. [1254—55.]

Les registres de Clement IV (1265—1268). Recueil des bul-les de ce pape publ. ou analyseés d'après les manuscrits originaux du Vatican par *E. Jourdan*. 3. fasc. Paris. (Sp. 257—343.) 4°. [1268.]

V. Loebe. Mitteilungen zur Genealogie und Geschichte des Hauses Putbus. Putbus. 64 s. Program.

Calendar of the patent rolls preserved in the Public Record office. Edward I. A. D. 1292—1301. London. (VIII) + 889 s.

Aktst. vedrørende Dmk. bl. a. s. 246.

Calendar of the close rolls preserved in the Public Record office. Edward II. A. D. 1318—1322. London. 879 s.

S. 309 og 660 breve vedrørende Dmk.

Die Chronica novella des *Hermann Korner*. Im Auftr. der Wedekindschen Preisstiftung für deutsche Geschichte hrsg. von *J. Schwalm*. Göttingen. XXXVI + 650 s. 4°.

L. Tegeler. Die Kriegsfahrten der Hamburger zu Wasser und zu Lande. Hmbg. 346 s.

L. Daae. Om berøringer mellem Orknørerne og Hjaltland og moderlandet Norge efter 1468. (Statsøkonomisk Tidsskrift. 1895. S. 42—58. Kra.)

Lettres de Louis XI roi de France. Publiées d'après les originaux pour la Société de l'histoire de France par

J. Waesen et É. Charavay. T. V. 1472—1475. Publ. par
J. Waesen. Paris. 404 s.

S. 234—37 et brev til Kristjern I.

Sverges traktater med främmande makter jämte andra dit
 hörande handlingar utg. af *O. S. Rydberg*. 3. d. 3.—4. h.
 1483—1520 samt bihang. (X s. + s. 385—803.)

K. Svanljung. Forbindelserne mellem Sverige og Rusland i
 årene 1497—1560. Helsingfors. [På finsk.]

C. Piot. Relations entre les Pays-Bas et la Hanse teutonique
 au XVIe siècle. (Compte-rendu des séances de la commis-
 sion r. d'histoire de Belgique. V. S. 5. T. 2. Livr.)

Regesten aus zwei Missivbüchern des 16. Jahrhunderts im
 Revaler Stadt-Archiv. 1. 1514—1529. 2. 1536—1568.
 Hrsg. von *G. von Hansen*. Reval. 162 S. (Archiv f. die
 Geschichte Est- Liv- und Kurlands. III. Folge IV. Bd.)

E. Joachim. Die Politik des letzten Hochmeisters in Preuszen
 Albrecht von Brandenburg. 3. Th. 1521—1525. Lpz.
 456 s. (O. m. t.: Publicationen aus den K. Preuszsichen Staats-
 archiven. 61. Bd.)

Diplomatarium Norvegicum. Oldbreve til Kundskab om Norges
 indre og ydre Forhold, Sprog, Slægter, Sæder, Lovgivning
 og Rettergang i Middelalderen. Samlede og udg. af *C. R.
 Unger* og *H. J. Huitfeldt-Kaas*. 14. D. 2. H. (S. 417—928.)
 Chra. [1525—66.]

J. Mankell. Öfversikt af svenska krigens och krigsinrättningarnes
 historia. 2. D. Nyare tiden. 1526—1611. 1. Bd. Krigshistoria
 1526-1592; 2. H. Krigshistoria under Johan III's regering.
 Sthm. VI + 190 s.

Letters and papers, foreign and domestic, of the reign of
 Henry VIII, preserved in the Public Record Office, the British
 Museum and elsewhere in England. Arranged and
 catalogued by *J. Gairdner* and *R. H. Brodie*. Vol. XIV.
 P. II. London. XLIX + 724 s. [1539.]

Calendar of letters, despatches and state papers, relating to
 the negotiations between England and Spain, preserved in
 the archives of Simancas, Vienna, Brussels, and elsewhere.
 Vol. VI. P. II. Henry VIII. 1542—1543. Ed. by *P. de Ga-
 yangos*. London. LI + 740 s.

Konung Gustaf den Förstes registratur. Utg. af K. Riksarkivet
 genom *V. Grantlund*. 16. D. 1544. Sthm. 789 + 73 s.
 (Handlingar rörande Sveriges historia. 1. Ser.)

R. Ehrenberg. Hamburg und England im Zeitalter der Königin Elisabeth. Jena. VIII + 362 s.

Historical Manuscripts Commission. Calendar of the Manuscripts of the m. h. Marquis of Salisbury preserved at Hatfield House, Hertfordshire. Part V. London. XXIII + 607 s. (O. m. t.: Calendar of Cecil Ms. P. V.) 1894.

Lettres de Catherine de Médicis publiées par *H. de la Ferrière*. T. 5. 1574—77. Paris. LXXVII + 377 s. 4°. (Documents inédits sur l'histoire de France.)

S. 107, 125, 214 breve til Ch. Danzay.

Acts of the Privy Council of England. Ed. by *J. R. Dasent*. N. s. Vol. X. A. D. 1577—1578. Vol. XI. A. D. 1578—80. London. XXXI + 501 s. og XXXII + 520 s.

K. Haebler. Konrad Rott und die Thüringische Gesellschaft. (Neues Archiv für Sächsische Geschichte und Altertumskunde. 16. Bd. S. 177—218.)

Med bidrag til dansk handelshistorie i slutn. af det 16. árh.

Calendar of state papers and manuscripts relating to english affairs, existing in the archives and collections of Venice and in other libraries of Northern Italy. Vol. VIII. 1581—1591. Ed. by *H. F. Brown*. London. XLVI + 619 s. 1894.

Dmkt. omtales meget ofte.

K. Pira. Svensk-danska förhandlingar 1593—1600. Ak. afh. Sthm. VIII + 170 s.

Calendar of the State Papers relating to Ireland of the reign of Elisabeth, 1598, January—1599, March. Ed. by *E. G. Atkinson*. London. LXXXI + 676 s.

Oplysninger vedrørende Dmkt. s. 24 og 42.

S. Ingman. Kaarlo IXnen Jäämeren politiikkä vuosilta 1603—1613. (Historiallinen Arkisto. 1895. S. 161—277.)
Karl 9.'s ishavspolitik.

Briefe und Acten zur Geschichte des 30-jährigen Krieges in den Zeiten des vorwaltenden Einflusses der Wittelsbacher. 6. Bd. Vom Reichstag 1608 bis zur Gründung der Liga. Bearb. von *F. Stieve*. München. XII + 780 s.

The Register of the Privy Council of Scotland. Ed. and abridged by *D. Masson*. Vol. XI. A. D. 1616—1619. Vol. XII. A. D. 1619—1622. Edinburgh. CLXIX + 831 s. og CXVI + 972 s. 1894—95.

K. Lamprecht. Deutsche Geschichte. 5. Bd. 2. H. Berlin. (XV s. + s. 359—767.)

The memoirs of Edmund Ludlow, lieutenant-general of the horse in the army of Commonwealth of England. 1625—1672. Ed. with appendices of letters and illustrative documents by *C. H. Firth.* Vol. I. XIX + 548 s. Vol. II. 571 s. Oxford. 1894.

J. Krebs. Archivalische Funde zur Geschichte des 30-jährigen Krieges. (Zeitschrift des Vereins f. Geschichte und Alterthum Schlesiens. 29. Bd. S. 279—304.)

Særlig om Wallensteins tog til Jylland.

O. Klopp. Der dreissigjährige Krieg bis zum Tode Gustav Adolfs 1632. 2. Ausg. des Werkes: Tilly im dreissigjährigen Kriege. 3. Bd. 1. Th. 1628—1630. Paderborn. XVIII + 628 s.

Nuntiaturberichte aus Deutschland 1628—1635 nebst ergänzenden Actenstücken. Nuntiatur des Pallotto 1628—1630. 1. Bd. 1628. Im Auftrag des K. Preussischen Historischen Instituts in Rom bearb. von *H. Kieuning.* Berlin. CVI + 380 s. (O. m. t.: Nuntiaturberichte aus Deutschland nebst ergänzenden Actenstücken. 4. Abth. 17. Jahrh. 1. Bd.)

Rikskansleren Axel Oxenstiernas skrifter och brefvexling. Utg. af Kongl. Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien. Senare afdelingen. 7. Bd. 1. Hertig Bernhards af Sachsen-Weimar bref 1632—1639. 2. Landgrefve Wilhelms af Hessen-Kassel bref 1632—1637. Med tillägg af brefven från den sistnämdes gemål, landgrefvinnan Amalia Elisabeth 1634—1650. Utg. af *P. Sondén.* Sthm. XV + 725 s.

Svenska riksrådets protokoll. Utg. af K. Riksarkivet genom *S. Bergh.* 7. d. 1637—39. 2. h. (IV s. + s. 373—664 + 2 s.) Sthm. (Handlingar rörande Sveriges historia. 3. Ser.)

O. Malmström. Änkedrottning Maria Eleonora och hennes flykt til Danmark. [1640.] Läroverksprogram. Helsingborg. 11 s. 4°.

V. Vessberg. Bidrag till historien om Sveriges krig med Danmark 1643—1645. 1. Gustaf Horns fälttäg. Sthm. 68 s.

Osnabrücker Geschichtsquellen. Hrsg. vom Historischen Verein zu Osnabrück. 3. Bd. Die Iburger Klosterannalen des Abts Maurus Rost, bearb. von *C. Stüve.* XX + 307 s. Osnabrück. Behandler bl. a. underhandlingerne i O. 1644—45.

E. Fries. Ett tvåhundrafemtioårs-minne. [Freden i Brömsebro 1645.] (Läsning för folket. 1895. S. 257—74.)

Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la Revolution française. XIII. Danemark. Avec une introduction et des notes par *A. Geffroy*. Paris. LXVII + 240 s.

A. Köcher. Geschichte von Hannover und Braunschweig 1648 bis 1714. 2. Th. 1668—1674. Lpz. VIII + 675 s. (O. m. t.: Publicationen aus den K. Preussischen Staatsarchiven. 63. Bd.)

Lettres du cardinal Mazarin pendant son ministère, recueillies et publ. par *G. d'Avenel*. T. VIII. Juillet 1657 — août 1658. Paris. X + 835 s. 4°. (Documents inédits sur l'histoire de France.) 1894.

C. Snoilsky. Svenska historiska planscher. 3. [1667—]1669 — 1718. (Kongl. Bibliotekets Handlingar. 17. S. 161 — 224.)

Calendar of state papers. Domestic series. 1670. With Addenda, 1660 to 1670. Ed. by *M. A. E. Green*. 867 s. January to November 1671. Ed. by *F. H. B. Daniel*. XLIV + 712 s. London.

Sveriges ridderskaps och adels riksdagsprotokoll. 12. D. 1675 — 1678. Utg. af *S. Bergh*. Sthm. 379 s.

D. Schnitter. Blade af Norges Krigshistorie. Skildringer. Kra. XVI + 478 s. + 12 kort.

B. E. K. Die Marine des groszen Kurfürsten Friedrich Wilhelm von Brandenburg und die erste deutsche Expedition nach Westafrika. Ein interessantes Stück brandenburgisch-preussischer Geschichte. Lpz. 52 s.

H. v. Zwiedineck-Südenhorst. Deutsche Geschichte im Zeitraum der Gründung des preussischen Königiums. 2. Bd. Vom Tode des groszen Kurfürsten bis zum Ausgange der Regierung Kaiser Karls des Sechsten. Stuttgart. XII + 664 s. 1894.

Calendar of State Papers. Domestic series of the reign of William and Mary. 13th Feb. 1689 — April 1690. Preserved in the Public Record Office. Ed. by *W. J. Hardy*. London. LI + 687 s.

N. R. Bain. Charles XII and the collapse of the swedish empire 1682—1719. London. XVIII + 320 s. + 12 kort og planer.

En gammel Beretning om Ivar Huitfeldt og Dannebrog's Undergang. [1710.] Meddelt ved *E. Hartmann.* (Juleaften. Kra. 1895.)

G. Sycretot. L'erreur de Goertz. (Revue d'histoire diplomatique. 1895. S. 417—44.)

A. Botner. Oberst Kruses Kamp med Karl XII i Høland. Optegnelser udg. af O. A. Øverland. Kra. 16 s. (Historiske Fortællinger. Nr. 1.)

Fra Krigen søndenfjelds 1718. Ved *C. O. Munthe.* (Norsk militært tidsskrift. 58. bd. S. 592—608.)

The Jacobite attempt of 1719. Letters of James Butler second duke of Ormonde, relating to cardinal Alberoni's project for the invasion of Great Britain on behalf of the Stuarts, and to the landing of a Spanish expedition in Scotland. Ed. with an introduction, notes and an appendix of original documents by *W. K. Dickson.* Edinburgh. LIX + 306 s. (Publications of the Scottish History Society. Vol. XIX.)

Sveriges ridderskaps och adels riksprotokoll från och med år 1719. 14. d. 2. h. (S. 337—756 + 60 s.) 1742—43. Sthm.

C. G. Malmström. Sveriges politiska historia från konung Karl XII's död till statshvälfningen 1772. 2. Uppl. delvis omarbetad. 2. D. Sthm. VIII + 455 s.

Politische Correspondenz Friederich's des Grossen. 22. Bd. [Juli 1762 — Marts 1763.] Berlin. 637 s.

J. Brown. Original memoirs of the sovereigns of Sweden and Denmark from 1766 to 1818. Vol. 1.—2. London. XV + 314 s. og XI + 332 s.

C. T. Odhner. Gustaf III och Katarina II efter freden i Wärälä. (Svenska Akademiens handlingar ifrån år 1886. 9. d. S. 145—208.)

R. Bittard des Portes. Les derniers jours d'une mission diplomatique en Suède août 1790 — avril 1792. (Revue d'histoire diplomatique. 1895. S. 244—64.)

Marquis de Nadaillac. Un diplomate anglais au commencement du siècle. (Le Correspondant. 25. Novbr. — 25. decbr. 1895.)

Francis Jackson.

Sveriges krig åren 1808 och 1809. Utg. af generalstabens krigshistoriska afdeling. 2. D. Sthm. VIII + 390 s. + 67 bilag + 25 kort + 6 planer.

Krigsbegivenhederne nordenfjelds 1808—1809. („Værg dit Land“. 1895. S. 6—7, 10—12, 18—20, 23—24, 26—27.)

C. de Friesenberg. Souvenirs d'un officier danois. (La Revue de Paris. 1895. 15. Juin.)

Mémoires du général baron *Thiébault*. Publiéés d'après le manuscrit original par *F. Calmettes*. T. V. 1813—1820. Paris. 525 s.

K. Wacher. Neuentdeckte Briefe Davouts an Napoleon I. (Historisches Jahrbuch. XVI. Bd. S. 100—11.)

Fra felttoget 1813.

Handlingar rörande Carl Johans historia [1813, 1814]. (Carl Johans förbundets handlingar för 1885—93. S. 13—64. Sthm. 1894.)

Træfningen ved Bornhöft 1813. („Værg dit Land“. 1895. Nr. 22. Tillæg.)

O. Nyquist. Norges krigspolitiske Stilling før og nu, samt Trondhjems strategiske Betydning i Fortid og Fremtid. Trondhjem. 30 s. 1894.

H. Forsell. Fjärde artikeln af fredstraktaten i Kiel d. 14. jan. 1814. En rätshistorisk kontrollanalys. Sthm. 30 s. (Nytt juridisk Archiv. 1895. Afd. 2.: Tidskr. för lagstiftning: Bihang.)

C. A. Reuterskiöld. „En rätshistorisk kontrollanalys“. Uppsala. 18 s.

O. A. Øverland. Illustreret Norges Historie. 147.—155. H. Kra. (5. Bd. S. 2784—3179 + L s.) [1814.]

A. Skarlan. Norges uafhængigheds-erklæring i 1814. Kra. 136 s. (Bibliothek for de tusen hjem.)

Aktstykker vedkommende Konventionen i Moss 14. Avgust 1814. Udg. ved *Y. Nielsen*. Kra. 216 s. (Videnskabs-selskabets Skrifter. II. Historisk-filos. Klasse. 1894. Nr. 4.)

Y. Nielsen. Der Vertrag von Moss vom 14. August 1814 und die schwedisch-norwegische Union. Autorisierte deutsche Ausg. Kiel u. Lpz. 116 s.

E. E. Lohr. Die schleswig-holsteinische Frage, ihre Vorgeschichte und Entwicklung bis zur Erhebung der Herzogthümer gegen Dänemark (am 24. März 1848). Mit einer Stammtafel der Oldenburger. — II. Der Kampf bei Eckernförde und die koburgische Legende (am 5. April 1849). Mit einer Textskizze. Gieszen. 111 s. (Gieszener Studien auf dem Gebiete der Geschichte. VII. Bd.)

A. R. v. Arneth. Anton Ritter von Schmerling. Episoden aus seinem Leben. 1835, 1848—49. Wien. XVI + 343 s.

W. Meister. Aus den Papieren eines alten Offiziers. Ein Lebensbild Christian Normann's. Mit besonderer Berücksichtigung der Westphälischen Zeit, der Feldzüge von 1814 und 1815, sowie des Schleswig-Holsteinschen Feldzuges 1849. Hannover u. Lpz. 100 s. 1894.

Jørgen Herman Vogts Optegnelser om sit Liv og sin Embedsvirksomhed 1847—1858, udg. af den norske historiske Forening. 2. H. Kra. (S. 113—250.)

L. Dietrichson. Svundne Tider. 2.—8. H. Kra. (S. 41—320.)

Aus dem Leben *Theodor von Bernhardis*. 3. Th. Die Anfänge der neuen Aera. XVI + 349 s. 4. Th. Die ersten Regierungsjahre König Wilhelms I. VIII + 340 s. 5. Th. Der Streit um die Elbherzogthümer. X + 412 s. Lpz. 1894—95.

H. Blum. Fürst Bismarck und seine Zeit. 3. Bd. München. Behandler årene 1863—67.

Briefwechsel zwischen dem Kriegsminister Grafen von Roon und C. Th. Perthes aus den Jahren 1864 bis 1867. Ein Nachtrag zu den Denkwürdigkeiten aus dem Leben des Kriegsministers. Hrsg. von O. Perthes. Breslau. 107 s.

G. Zernin. Das Leben des K. preussischen Generals der Infanterie August von Goeben. 1. Bd. Berlin. VIII + 395 s.

Bartolomaeus. Der General der Infanterie v. Hindersin. Ein Bild seines Lebens und Wirkens. Berlin. 44 s.

H. ledede artilleriangrebet på Dybbøl 1864.

R. Wille. Vor dreisig Jahren. Lose Tagebuchsblätter aus dem Feldzug gegen Dänemark. Berlin. VIII + 283 s.

V. Hantszh. Deutsche Reisende des sechzehnten Jahrhunderts. Lpz. VIII + 140 s. (O. m. t.: Leipziger Studien aus dem Gebiet der Geschichte. Hrsg. von K. Lamprecht u. E. Marcks. 1. Bd. 4. H.)

S. 100—14: Deutsche Nordlandsreisende.

A. Bernard. De Adamo Bremensi geographo. Paris. 112 s. Thesis.

A. U. Isberg. Bidrag till Malmö stads historia. 1. Stadens presterskap från äldsta tider till den 23. mars 1895. Malmö. 324 s.

G. Lindström. Anteckningar om Gotlands medeltid. 2. Bd. Sthm. VIII + 531 s.

Historisk-topografiske Skrifter om Norge og norske Landsdele, forfattede i Norge i det 16de Aarhundrede. Udg. for det Norske Historiske Kildeskriftsfond ved *G. Storm*. Chr. 259 s.

J. Vibe. Topografisk-historisk-statistisk Beskrivelse over Søndre Bergenhus Amt. 1.—6. H. Kra. (S. 1—400.) (O. m. t.: Norges Land og Folk. Topografisk - historisk - statistisk Beskrivelse. XII. Bd.)

J. Vibe. Topografisk-historisk Beskrivelse over Buskerud Amt med enkelte vigtigere statistiske Data. Kra. 5. (sidste) h. (S. 257—336). (O. m. t.: Norges Land og Folk. Topografisk-historisk Beskrivelse med enkelte vigtigere statistiske Data. V. Bd.)

C. Flood. Listerlandet. Skildringer og Optegnelser fra ældre og nyere Tid. 3. gjennemseede og øgede Udg. Kra. 238 s.

S. I. Kardell. Om Jämtlands och Härdedalens kyrkors räkenskaper åren 1618—1631. (Jämtlands läns formminnesförerings tidskrift. 1. Bd. S. 142—63.)

O. A. Øverland. Ofsen i 1789. (Folkevennen. N. R. 19. Bd. S. 225—56.)

W. Berg. Dragsmark Kloster. (Bidrag till kännedom om Göteborgs och Bohusläns fornminnen och historia. 22. h. (6. bd. 1. h.) S. 1—85.)

- D. Schnittger.* Der Dom zu Schleswig. Geschichte und Beschreibung. Schleswig. 91 s.
- H. Eckardt.* Kiels bildliche und kartografische Darstellung in den letzten 300 Jahren. Kiel. 80 s. (Mittheil. d. Gesellschaft f. Kieler Stadtgeschichte. 13. H.)
- O. Lehmann.* Zur Heimatkunde von Altona. Altona. 47 s. Program.
- W. Volkens.* Neumühlen und Oevelgönne. Historische Skizzen und Mittheilungen aus dem Archive der Oevelgönner und Neumühlener Lootsen-Brüderschaft. Altona. VIII + 168 s.
- A. Gloy.* Geschichte und Topographie des Kirchspiels Hademarschen. Kiel. VII + 192 s.
- O. Wendler.* Geschichte Rügens von der ältesten Zeit bis auf die Gegenwart. Bergen a. R. 159 s.
- G. Jakob.* Das wendische Rügen in seinen Ortsnamen. Stuttgart. 151 s.

Allgemeine Deutsche Biographie. 39. Bd. Lpz. 796 s.
(Tunner — de Vins.)

Af indholdet fremhæves: A. D. C. Twesten, 1789—1876, lerd theolog, født i Glückstadt. K. Twesten, 1820—70, den foregåendes son, født i Kiel, tysk politiker. O. G. Tychsen, 1734—1815, orientalist, født i Tønder. T. C. Tychsen, 1758—1834, theolog, født i Tønder amt. E. v. Tzeven, hamborgsk rådmund og politiker fra det 15. årh.s 1. halvdel, anvendtes hyppig som sendebud til kong Erik. A. v. Uleken, 1645—88, holsten-gottorpsk statsmand, født i Hamborg. A. G. og L. Ulfeldt, Gorlitz Ulfeldts sonneson og son. Ulrich III, 1527—1603, hertug af Meklenborg. Frederik II's sviger-fader. Unwan, erkebisp af Bremen. 1013—30. J. Uppendorf, 1645—98, sprogmund, født i Tønder. F. M. v. Uslar, 1598—1632, officer fra 1626—29 i Kristian IV's tjeneste. G. v. Uslar, 1584—1638, foregåendes broder og ligesom denne en tid lang i dansk tjeneste. W. v. Uttenhof, † 1542, Kristian III's tyske kansler. E. F. Versmann, 1814—73, theolog, født i Tønning. E. N. Viborg, 1759—1822, dansk veterinarian. P. Villaume, 1746—1806, pædagog, født i Berlin, virkede fra 1793 en tid lang paa Brahetrolleborg.

Dictionary of national biography. Ed. by S. Lee. Vol. XLI. J. Nichols — M. O'Dugan. Vol. XLII. G. O'Duinn — W. F. Owen. Vol. XLIII. J. Ovens — S. Passeelewe. Vol. XLIV. C. Paston — W. Percy. London.

Die Matrikel der Universität Leipzig. Hrsg. von G. Erler. I. Bd. Die Immatrikulationen von 1409—1559. Lpz.

XCVII + 752 s. 4°. (O. m. t.: Codex diplomaticus Saxoniae regiae. Hrsg. von O. Posse u. H. Ermisch. II. Haupttheil. 16. Bd.)

Die Anfänge der Universität Leipzig. I. Personalverzeichnis von 1409^b bis 1419^a. Aus dem ältesten Matrikel der Universität zusammengestellt von P. W. Ullrich. Lpz. XV + 118 s. 4°.

Album academiae Vitebergensis ab a. Ch. MDII usque ad a. MDCII. Vol. II. Sub auspiciis bibliothecae universitatis Halensis ex autographo editum. Halis. XIX + 498 s. 4°. 1894. [1560—1602.]

Wittenberger Ordiniertenbuch. 2. Bd. 1560—1572. Mit Berichtigungen und Ergänzungen für die Jahre 1558—1568 aus Paul Ebers Aufzeichnungen. Veröffentlicht von G. Buchwald. Lpz. XXVIII + 218 s. 4°.

Die Matrikel der Universität Rostock. III. Bd. 2. H. Mich. 1652 — Mich. 1694. Hrsg. von A. Hofmeister. Rostock. (S. 169—320 + XX s.) 4°.

A. Kinberg. Gotländska släkter. Genealogiska och biografiska anteckningar. 2. d. 1. h. Visby. (S. 199—230). 1894.

J. F. Lampe. Bergens Stifts Biskoper og Præster efter Reformationen. Biografiske Efterretninger. Udg. af D. Thrap. 7.—15. H. Kra. (1. Bd. S. 289—451. 2. Bd. S. 1—269.)

J. B. Halvorsen. Norsk Forfatter-Lexikon 1814—1880. 38.—40. H. Kra. (4. Bd. S. 385—576.) [O. Ottesen — B. Roggen.]

N. R. Bain. Hans Christian Andersen. A biography. London. XII + 461 s.

A. Taphanel. Saint-Cyr et La Beaumelle, d'après des documents inédits. (Revue historique. T. 57. S. 22—56.)

J. G. Hagen. Was haben Kepler und Tycho Brahe vom Stern der Weisen gehalten? (Stimmen aus Maria-Laach. 48. Bd. S. 155—62.)

N. Herz. Keplers Astrologie. Wien. 147 s.

Med bidrag til Tyge Brahes historie.

C. A. von Drach. Die zu Marburg im mathematisch-physikalischen Institut befindliche Globusuhr Wilhelms IV von Hessen als Kunstwerk und astronomisches Instrument beschrieben und besprochen. Marburg. 24 s. 4°. 1894.

Med bidrag til Tyge Brahes historie.

- A. Sach.* Hans Brüggemann und seine Werke. Ein Beitrag zur Kunstgeschichte Schleswig-Holsteins. 2. völlig neubarb. Aufl. Schleswig. VI + 133 s.⁷
- O. Dahl.* Biskop Gunnerus's virksomhed, fornemmelig som botaniker, tilligemed en oversigt over botanikens tilstand i Danmark og Norge indtil hans død. (Det Kgl. norske Videnskabers Selskabs Skrifter. 1893. Throndhjem. 1894. S. 22—74.)
- V. Olsvig.* Det store Vendepunkt i Holbergs Liv. Bergen. 104 s.
- K. Justi.* Ein Bildnisz der Isabella von Oesterreich von Mabuse. (Zeitschrift für bildende Kunst. IV. F. VI. Bd. 7.—8. H.)
- A. Brandrud.* Klosterlassen. Et Bidrag til den jesuitiske Propagandas Historie i Norden. Kra. VIII + 326 s.
- P. K. Rohr.* Slægterne Knoph og Poppe samt Slægten Solner. Kra. 104 s.
- J. Kruse.* Hedvig Charlotta Nordenflycht. Et skaldinne-porträtt från Sveriges rococo-tid. Lund. VIII + 414 s.
Med bidrag til Bolle Luxdorphs historie s. 225 ff.
- K. Ahlenius.* Olaus Magnus och hans framställning af Nordens geografi. Studier i geografiens historia. Upsala. X + 433 s. Ak. afh.
- P. K. Rohr.* Slægten Rør 1580—1895. Kra. 96 s.
- H. Jouin.* Jacques Saly. Sculpteur du roi de Danemark. (Gazette des beaux arts. 1895. S. 497—512.)
- A. I. v. Göttingen.* Hans Christian Oersted und Thomas Johan Seebeck, zur Entdeckung des Elektromagnetismus. (1820—21.) Lpz.
- K. v. Amira.* Nordgermanisches Obligationenrecht. 2. Bd. Westnordisches Obligationenrecht. 2. H. Lpz. (XV s. + s. 385—964.)
- J. Ficker.* Untersuchungen zur Erbenfolge der Ostgermanischen Rechte. 2. Bd. 2. H. Innsbruck. (O. m. t.: Untersuchungen zur Rechtsgeschichte. 2. Bd. 2. H.)
- Dat Gartenrecht in den Jakobsfjorden vndt Bellgarden med Oversættelse. Ved *W. D. Krohn* og *B. E. Bendixen*. Bergen. 67 s. (Skrifter udg. af Bergens historiske Forening. Nr. 1.)

Niels Stubbs Optegnelser fra Oslo Lagthing 1572—1580. Udg. for det Norske Historiske Kildeskriptfond ved *H. J. Huitfeldt-Kaas* 2. H. Kra. (S. 129—277 + VII s.)

David Svenssons Breviarium Juridicum Hallanicum. Utg. af *A. Anderson.* Uppsala. VI + 73 s. 4°.

F. de Tessen-Wesierski. De tribus episcopis Slesvicensium a sede condita primis. Paderbornae. 50 s. (Habilitations-schrift der katholischen theologischen Fakultät von Breslau.)

A. Hauck. Kirchengeschichte Deutschlands. 3. Th. Lpz. VIII + 1041 s.

S. 633—64: De skandinaviske kirkers forhold til den tyske i det 11. árh.

C. Silfverstolpe. Om kyrkans angrepp mot Revelationes Sanctæ Birgittæ. Ett bidrag till Birgittin-ordens historia. Sthm. 50 s. (K. Vitterhets, Historie och Antiquitets Akademiens Handlingar. N. f. 12. d. 4. h.)

E. Görigk. Johannes Bugenhagen und die Protestantisirung Pommerns. Mainz. IV + 90 s.

Særtryk af „Der Katholik“; behandler også B.'s virksomhed i Danmark.

A. C. Bang. Den norske kirkes historie i reformation-aarhundredet (1536—1600). 3.—9. (sidste) h. Kra. (S. 97 —434.)

Biskop Nils Glostrups Visitatser i Oslo og Hamar Stifter 1617 —1637. Udg. for det Norske Historiske Kildeskriptfond ved *L. Daae* og *H. J. Huitfeldt-Kaas.* Kra. XX + 160 s.

A. von der Linde. Antoinette Bourignon. Das Licht der Welt. Leiden. 310 s.

F. Albrecht. Zur Geschichte der Französisch-reformierten Gemeinde in Altona. (Geschichtsblätter d. Deutschen Hugenotten-Vereins. 3. Zehnt. 1. H.)

J. N. Skaar. Den evangelisk-kristelige Salmebogs Historie i Trondhjems Bispedømme. Kra. 59 s.

E. A. F. Jessen. Die Hauptströmungen des religiösen Lebens der Jetzzeit in Dänemark. Gütersloh. VI + 176 s.

Auctarium chartularii universitatis Parisiensis. Ed. *H. Denifle* et *E. Chatelain.* T. I. Liber procuratorum nationis anglicanæ (alemanniæ) ab anno MCCCXXXIII usque ad annum MCCCCVI. Paris. LXXVII + 994 s. 4°.

- D. Detlefsen.* Geschichte des königlichen Gymnasiums zu Glückstadt. 4. 1802—20. Glückstadt. 19 s. 4°. Program.
- E. Spindler.* Die deutschen Schulen in Kopenhagen. (Deutsche Zeitschrift f. ausländ. Unterrichtswesen. 1. Jahrg. 1. H.)
- H. Jæger.* Illustreret norsk Litteraturhistorie. 19.—29. H. Kra. (2. Bd. S. 865—943. 1. Bd. S. 1—448.)
- H. H. Boyesen.* Essays in scandinavian litterature. London. 274 s.
- Sievers.* Béowulf und Saxo. (Berichte über die Verhandlungen d. K. Sächsischen Gesellschaft d. Wissenschaften zu Leipzig. Philol.-hist. Classe. 1895. Nr. 2.)
- K. Schorbach.* Studien über das deutsche Volksbuch Lucidarius und seine Bearbeitungen in fremden Sprachen. Strassburg. IX + 276 s. (Quellen u. Forschungen zur Sprach- u. Culturgeschichte d. germanischen Völker. LXXIV.)
„Der dänische Lucidarius“ s. 169—96.
- O. L. Jiriczek.* Die Amlethsage auf Island. (Germanistische Abhandlungen begr. von K. Weinhold hrsg. von F. Vogt. XII. H. S. 59—108.)
- L. Laistner.* Der germanische Orendel. (Zeitschrift f. deutsches Altertum u. deutsche Litteratur. N. F. 26. Bd. S. 113—35.)
- K. Warburg.* Bellmansdikten i Danmark. (Samlaren. 16. årg. S. 13—52.)
- J. Bolte.* Das Danziger Theater im 16. und 17. Jahrhundert. Hambg. u. Lpz. XXIII + 296 s. (Theatergeschichtliche Forschungen. Hrsg. von B. Litzmann. XII.)
Med mange bidrag til dansk theaterhistorie.
- H. J. Gosse.* Souvenirs du Danemark. Aspects du pays — Notes archéologiques. Ornmentation Irlandaise et son extension. Paris. 70 s.
- H. Hildebrand.* Sveriges medeltid. Kulturhistorisk skildring. 2. D. 3. H. Sthm. (S. 273—432.)
- J. Böttiger.* Svenska statens samling af väfda tapeter. Historisk och beskrifvande förteckning. 1.—2. D. Sthm. 100 s. + 11 lystryk og 182 s. + 43 lystryk. 4°.
- Renaissance in Dänemark und Schweden. Berlin. 12 tavler. Folio. (Denkmäler der Baukunst. Lief. XXV.)

W. Seelig. Die innere Kolonisation in Sleswig-Holstein vor 100 Jahre. Rectoratsrede. Kiel. 39 s.

A. Reichenbach. Die Reichenbachsche Münz- und Medaillensammlung nach des verstorbenen Besitzers Aufzeichnungen zusammengestellt. Die Neuzeit. 7. Th. Dänemark Norwegen, Schweden, Polen, die Schweiz, Miscellanmedaillen, mittelalterliche Goldmünzen, Anhang. Dresden. III + 28 s.

B. Olsen. Stedsevarende kalendere i Lunds kulturhistoriske museum. (Kulturhistoriska meddelanden. Quartalskrift utg. af Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige. 1. bd. 1. årg. S. 69—84, 93—108. 2. årg. S. 7—28, 51—69.)